

תת"ע 6635/05/10 - ליאור וינברג - בעצמו נגד מ.י. ענף תנועה ת"א

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 6635-05-10 מדינת ישראל נ' וינברג
תיק חיצוני: 21200662449
בפני כב' השופט אהרן האוזרמן
המבקש ליאור וינברג - בעצמו
נגד מ.י. ענף תנועה ת"א
המשיבה

החלטה

בפני בקשה לחישוב פסילה, המוגשת כיום ומופנית כנגד גזר דין שניתן בתיק זה ע"י כב' הש' (בדימוס) מאיר דרורי בבימ"ש זה, ביום 30.10.11 לאחר שהמבקש הורשע בעובדות כתב האישום, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של נהיגה בשכרות ונהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.

המבקש אשר נכח בדיון והיה מיוצג ע"י עורך דין, נפסל בגזר הדין לתקופה של 24 חודשים, ובנוסף נדון לתשלום קנס בסך 1,000 ש"ח ופסילה מותנית של 6 חודשים למשך 3 שנים. בגזר הדין ניתן למבקש עיכוב ביצוע לתחילת ריצוי הפסילה וזאת עד ליום 01.01.12. המבקש טוען כיום כי על פי מיטב זכרונו, הפקיד את רישונו במזכירות בית המשפט בסמוך למועד זה, כפי שנקבע בגזר הדין, ואולם בתיק בית המשפט לא נמצא אישור להפקדת רישיון ובידי המבקש עצמו אין כל אישור או ראייה שהיא לגבי הפקדת הרישיון כנטען על ידו.

המבקש הפקיד במזכירות ביהמ"ש תצהיר חליפי להפקדת רישונו בתיק זה לאחר הגשת בקשה זו, על פי החלטתי וזאת ביום 25.03.14.

המבקש עותר כי הפסילה תחושב מיום מתן גזר הדין בהתאם לארכה שניתנה מיום 01.01.12, וטעמו בכך שלדבריו, כפי שכתב בבקשה ובתצהיר שהגיש לביהמ"ש - על פי מיטב זכרונו אכן הפקיד רישונו בסמוך למועד זה על פי האמור בגזר הדין וכן לא נהג הלכה למעשה ברכב בכל התקופה מיום 01.01.12 ועד היום.

המבקש צרף לבקשתו תצהיר התומך בטענותיו, התייצב בביהמ"ש העיד והעמיד עצמו לחקירה נגדית ע"י ב"כ המשיבה. בנוסף יחד עימו התייצב היום בביהמ"ש אחיו, מר רונן וינברג, עורך דין במקצועו, אשר הצהיר בביהמ"ש לאחר שהוזהר לומר אמת כי על פי מיטב ידיעתו ומתוך היכרות צמודה למבקש, אחיו, אכן המבקש לא נהג ברכב בכל התקופה האמורה וכן התנהג בתקופה זו כמי שאין לו רישיון נהיגה לאחר שסיפר לעד עצמו ולמשפחתו כי נפסל ע"י ביהמ"ש כמתואר וכי אינו נוהג. העד סיפר כיצד במהלך התקופה נזקק מעת לעת להסיע בעצמו את המבקש, בין היתר לאירועים משפחתיים שונים ברכבו, מאחר והמבקש לא נהג, עקב אותה פסילה.

כאמור היום זומנו הצדדים בפני וקיימתי דיון בבקשה, במסגרתו שמעתי את עדותו המפורטת של המבקש, אשר הוזהר כדן לפני עדותו בביהמ"ש, וחזר על גרסתו כמתואר. המבקש היה נכון לעמוד לחקירה נגדית ע"י נציג המשטרה (המשיבה), אשר מצידה לא בקשה לחקור אותו ולא הפנתה כלפיו כל שאלה.

בנוסף התייצב כמתואר בביהמ"ש אחיו של המבקש, אשר אישר את גרסת המבקש במלואה. העד הוזהר כדן באמירת אמת, ובאופן דומה לא נחקר ע"י ב"כ המשיבה בחקירה נגדית.

לא למותר לציין כבר בשלב זה, כי לאחר שהאזנתי למבקש ולאחיו אשר העידו בביהמ"ש, ואף לאחר שב"כ המשיבה בהגינותה לא חקרה בחקירה נגדית את המבקש או העד, שוכנעתי כי אכן המבקש דובר אמת וכי המבקש ככל הנראה הפקיד רישיונו כאמור. מכל מקום, אני מאמין למבקש כי אכן לא נהג בתקופה שחלפה מיום 01.01.12 ועד היום, זאת בהתאם לגזר הדין.

דיון והכרעה:

סעיף 42 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961 [להלן: "פקודת התעבורה"] קובע כדלקמן:

"(א) פסילה שהטיל בית משפט מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לפי פקודה זו תחל ביום מתן גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

(ב)

**(ג) בחישוב תקופת הפסילה לא יבואו במניין:
(1) התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון לרשות שנקבעה על כך בתקנות ובדרך שנקבעה.
(2) תקופה שבה נשא בעל הרישיון עונש מאסר על העבירה שבגללה נפסל כאמור."**

תקנה 556 לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 [להלן: "תקנות התעבורה"] משלימה את סעיף 42(ג) לפקודה, ומפרטת כיצד על נאשם שרישיונו נפסל לנהוג, לאמור:-

"ימציא בעל הרישיון את רישיון הנהיגה שלו לאותו בית המשפט שהורה על פסילתו מיד לאחר שהודע לו על הפסילה."

כבר נפסק לא אחת, כי יש ליצור הבחנה בין התוקף הנורמטיבי של הפסילה, לבין חישוב תקופת הפסילה ותחילת מועד מניינה של הפסילה, כפי שנקבעה על ידי בית המשפט. הפסילה נכנסת לתוקף מיד ואילו חישוב תקופת הפסילה מתחיל רק מיום בו הופקד רישיון הנהיגה בתיק בית המשפט בו ניתן גזר הדין (רע"פ 9237/99 רונן מאיר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו])

הרציונאל שביסוד הדברים, טעם רב בצדו, קרי: אי יצירת תלות בין איסור הנהיגה מכוח צו הפסילה לבין חישובה. לא מתקבל על הדעת שנאשם שנפסל יקבע מתי תחל פסילתו, ברצותו יפקיד את הרישיון ורק אז תחל הפסילה, וברצותו יאריך לעצמו את המועד בה מתחילה תקופת פסילתו.

מעבר לכך יש לציין כי המחוקק בתקנה 557 החמיר עוד יותר בדרישה להפקדת הרישיון לאחר פסילה, ואף קבע בעניינו של נהג שרשיונו נפסל ע"י בימ"ש, אך תוקף רשיון הנהיגה שלו פקע בטרם מתן גזר הדין ולפיכך אין לו לכאורה רישיון להפקיד, כי:-

"א. הודע לבעל הרשיון על פסילת רשיונו על התלייתו ע"י ביהמ"ש או לפי צו של קצין משטרה או לפי החלטה של רשות הרישוי, לפי הענין, ימציא את רשיונו כאמור בחלק זה, אף אם רשיונו אינו בר תוקף אותה שעה".

מתקין התקנות ראה איפוא חשיבות לקבוע הסדר שיכלול מסירה בפועל של רשיון הנהיגה, בין אם הרשיון עדיין בתוקף, ובין אם תוקפו פקע קודם למתן גזר הדין או קודם לביצוע עבירה.

ההגיון שבצד הוראה זו הוא כי :

" קיים חשש כי מי שנפסל יוסיף לנהוג שלא כדין, תוך שהוא מתחזה, באמצעות הרשיון שנותר בידו, כמי שנהיגתו מותרת. סכנה דומה כרוכה גם ברשיון שתוקפו פקע, הואיל והנידון המוסיף להחזיק בו, עלול לשנות בו פרטים אשר יציגו מצג לפיו הרשיון תקף. מכאן הצורך בקיומו של תהליך מסירת הרשיון".
(ראה: רע"פ 4446/04 ניסים ביטון נ' מ"י (פורסם בנבו).

בבש"פ 2199/03 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נז(3) 467 קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה:
" חובת ההפקדה של רשיון שנפסל ממחישה לבעל הרשיון את עובדת כניסתה לתוקף של הפסילה, ואת משמעותה המלאה והמוחשית של פסילה זו. שוב אין בידו תעודת רשיון, ואין ברשותו מסמך המתיר לו לנהוג. להיעדר תעודת הרשיון ברשות הנאשם ישנה משמעות חינוכית ופסיכולוגית העשויה לגרום להפנמת איסור הנהיגה עד לריצוי מלוא תקופת הפסילה".

סע' 42(ג) לפקודת התעבורה קבע עקרונן, לפיו התקופה שחלפה מיום גזר הדין ועד למסירת רשיון הנהיגה או הפקדת תצהיר חליפי, אצל הרשות המוסמכת - לא תבוא במניין תקופת הפסילה.

בעקבות אותו עקרון נקבע הסדר שבתקנה 557 שהוא מינהלי באופיו, שהנחיותיו לעניין מסירת רשיון או חליפו - תצהיר - הן הנחיות ברורות.

רע"פ 4446/04 ניסים ביטון נ' מ"י; רע"פ 6696/07 אנה קנטר נ' מ"י (פורסם באתר נבו); בבש"פ 2199/03 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נז(3) 467; ורע"פ 9237/99 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נד(1) 492.

ביהמ"ש המחוזי ת"א כב' הש' קובי ורדי בב"ש (ת"א) 93492/06 סאמי חמאד נ' מ"י (פורסם בנבו) קבע:

" לטעמי, במקרים של פסילת רשיון נהיגה, יש לדקדק ולהקפיד קלה כחמורה, על קיומן של תקנות התעבורה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי גם בפסיקת ביהמ"ש העליון".

בב"ש (מחוזי ים) 9315/07 תאופיק אבו תאיה נ' מ"י, תק-מח, 2007 קבע כב' השופט רביד כי:

" אין באי ידיעת המבקש, כטענתו, הוראות פקודת התעבורה והתקנות שהותקנו מכוחה, כדי לפטור מבקש מן החובה לפעול בהתאם להסדר הקבוע בהן, על מנת שיחול מניין תקופת הפסילה מלהחזיק רשיון נהיגה", וכך גם ברע"פ 169/99 משה בירן נ' מ"י, תק-על 112 (1)99.

ומן הכלל אל הפרט:

אין מחלוקת כי רשיונו של המבקש היה בתוקף בעת מתן גזר הדין בתיק דנן (בתאריך 30.10.11), והינו תקף למעשה עד היום.

אין ספק כי על המבקש היה איפוא לפעול כאמור בסע' 42 לפקודת התעבורה ובתקנה 556(א) לתקנות התעבורה, כלומר להפקיד את רשיונו במזכירות ביהמ"ש. אין מחלוקת כי הפקדה כאמור לא נרשמה במחשב בית המשפט או במזכירות בית המשפט, וכי בידי המבקש אין אישור הפקדה של הרישיון, או כל ראייה אחרת לביצוע ההפקדה.

עם זאת לא אוכל להתעלם מהעובדות הבאות העומדות במקרה זה, לזכותו של המבקש:

1. המבקש נשפט בנוכחותו לאחר ניהול הוכחות ובעת שהיה מיוצג ע"י עורך דין. המבקש התייצב בביהמ"ש במהלך ישיבות ההוכחות והיה שותף לניהול התיק. המבקש העיד בבית המשפט ועמד בחקירה נגדית. לאחר מתן גזר הדין, המבקש לקח אחריות ולא ביקש לערור על גזר הדין. המבקש ציין עוד, כי הוא מקבל את הרשעתו ואת העונש שנגזר עליו.
2. שוכנעתי כאמור כי המבקש אכן לא נהג ברכב, בכל התקופה מיום 01.01.12 או מסמוך מאד לכך ועד היום, וזאת בהתאם לגזר הדין. המשיבה אף אישרה בתגובתה לבקשה, לאור החלטתי במעמד קביעת הבקשה לדיון, כי מאז גזר הדין ועד היום, לא נרשמו כנגד המבקש כל דוחות תנועה ואין כנגדו רישום על תיקים פתוחים. בנוסף אין בבעלותו כיום רכב לאחר שמכר את רכבו לאחר גזר הדין.
3. אני מאמין למבקש כי ראה עצמו כפסול, בכל התקופה, ולעניין זה לכל הפחות לא היה צורך במקרה הפרטי של נאשם זה בקיומו של אקט נוסף של הפקדת הרישיון, על מנת להבטיח כי המבקש לא יעשה כל שימוש ברישיון שנתר בידי או על מנת להמחיש למבקש באקט חינוכי כי הוא פסול. אני משוכנע כי הנאשם לא עשה כל שימוש לרעה בכל התקופה ברישיון, למרות שזה נותר בידי.

4. התרשמתי בנוסף כי במקרה המסוים של מבקש זה, אין בהפקדה הפיזית של הרישיון כדי להוסיף יותר להבנת האמיתית של המבקש את משמעות פסילתו. אני מאמין כי המבקש הבין לחלוטין את - "עובדת כניסתה לתוקף של הפסילה, ואת משמעותה המוחשית והמלאה של פסילה זו." [ראה: בש"פ 2199/03 רונן מאיר הנ"ל].

במקרה הספציפי של המבקש שבפני, שוכנעתי כי המבקש הבין את "איסור הנהיגה עד לריצוי מלוא תקופת הפסילה" גם ללא הפקדת הרישיון ולמרות שזה נותר בידו. לעניין זה לא היה צורך ב"אפקט הפסיכולוגי חינוכי של הפנמת הפסילה ע"י ההפקדה", שעומד ביסוד ההקפדה של המחוקק על הפקדה של הרישיון. [בש"פ 2199/03, שם].

5. המבקש נפסל כאמור ל- 24 חודשים בגזר הדין פסילה שתחילתה ביום 01.01.12, ולמעשה בידיו אישור הפקדה של מזכירות ביהמ"ש לפיו הפקיד תצהיר חלופי להפקדת רישיונו בתיק זה, רק ביום 25.03.14 לאחר הגשת בקשה זו במזכירות ביהמ"ש. מניין עונש הפסילה מיום ההפקדה יביא למעשה לפסילת המבקש לתקופה כפולה מהעונש שנגזר עליו. בדרך זו העונש שירצה המבקש בפועל, ימשך לאורך שנים ולזמן בלתי סביר, ובכך יפגע גם עקרונות היסוד של עשיית הצדק, על ידי ענישה לא מידתית ולא הולמת.

6. נוכח מכלול הנסיבות אני מוצא כי המבקש אכן לא נהג ברכב מיום 01.01.12 ועד היום, ולמעשה חלפו יותר מ-24 החודשים על פי גזר הדין.

7. מבחינה עובדתית המבקש הגיש תצהיר לתמיכה בטענותיו וכן התייצב בביהמ"ש ומסר עדות בפניו. כאמור התייצב גם אחיו של המבקש, עורך דין במקצועו אשר הצהיר בפניו כי המבקש נהג בהתאם לגזר הדין. ב"כ המשיבה בהגנותה לא חקרה בחקירה נגדית את המבקש והעד ובכך לא נסתרה טענתו.

בנסיבות כאמור ולאור הנימוקים כמפורט, ולפנים משורת הדין, בנסיבותיו המיוחדות של המבקש, אני נכון לקבל את גרסתו כי מילא אחר גזר הדין, ולא נהג, ולמעשה לא ניתן לשלול את הצהרתו כי הפקיד את רישיונו כאמור במזכירות בית המשפט.

בכל אופן, לטעמי ראוי בנסיבות אלו לראות את המבקש כמי שביצע תחליף מניח את הדעת להפקדה פיזית של רישיון הנהיגה בביהמ"ש, באופן דומה למשל, למי שמבצע הפקדת תצהיר במזכירות ביהמ"ש ואינו מפקיד רישיון נהיגה ממש, וזאת במקרה של פקיעת תוקף הרישיון טרם גזר הדין, אפשרות המעוגנת כאמור בפקודה.

לפיכך אני קובע כי עונש הפסילה של רישיון הנהיגה למשך 24 חודשים שהוטל על המבקש בגזר הדין מיום 30.10.11 החל להימנות מיום 01.01.12 בהתאם לקבוע בגזר הדין עצמו.

אני מורה למזכירות להנפיק עבור המבקש אישור הפקדה של רישיון הנהיגה מיום 01.01.12 וזאת לצורך תחילת מניין ימי הפסילה כאמור.

אני קובע כי הפסילה על פי גזר הדין בתיק זה רוצתה לפיכך במלואה וכי אין מניעה על בסיס גזר הדין שניתן בתיק זה לבדו לחידוש רישיון הנהיגה של המבקש.

מזכירות תעביר עותק מהחלטה זו לידי המבקש, וזאת על פי בקשתו לפי כתובת אחיו: עו"ד רונן וינברג, אצל משרד עורכי הדין קרמר - שפירא - שניידר, ברחוב דוד המלך 19 בירושלים.

ניתנה היום, ד' אייר תשע"ד, 04 מאי 2014, בהעדר הצדדים.